

## "Belki yetmiş mertebeden ziyade ayrı ayrı hüsün ve cemâlin aksâmını gösteriyorlar, **سُفُزًا لِيُوهَّشَتْ أَمَّيَهُو** ayetin ".gösteriyorlar hakikatini işaretinin **وَتَلَدُّ الْأَعْيُنُ** yeri, tefsiri ve konu ile münasebeti hususunda bilgi?

"Orada canların çekeceği, gözlerin zevk alacağı her şey vardır." (Zuhruf, 43/71).

Hurilerin insanın bütün duygularına tek başına hitap edip doyurması, ayetin mealinden bile kolayca anlaşılıyor.

**İslâm** bütün insanlığa hitap eden bir din olmakla beraber onun ilk muhatapları, sudan, yeşillikten, gölge ve serinlikten, çeşitli yiyecek ve giyeceklerden oldukça mahrum bulunan Araplardır. Bu sebeple Allah Teâlâ onların ve bütün insanlığın iyiliğine olan bu dinin benimsenmesi, emirlerinin istekle, hatta heyecanla yerine getirilmesi için Arapların mahrum buldukları, hasretini çektikleri nimetleri zikrederek, bunların cennetliklere bolca sunulacağını hatırlatarak teşvik yöntemini kullanmıştır. (1)

Hz. Peygamber de ata ve deveye düşkün olanların, "**Cennette at var mı, deve var mı?**" şeklindeki sorularına, 71. ayete dayanarak "**Evet!..**" cevabını vermiştir. (2)

Ancak bütün bu nimetlerin, dünyadakilerin aynı olmadığı, isim ve nitelik benzerlikleri bulunmakla beraber âhîret hayatının ve orada olanların mahiyet bakımından dünyadakilerden farklı bulunduğu, ilgili ayet ve hadislerin ortaya koyduğu bir gerçektir.

"**Gözlerin zevk aldığı şey**" cennetin göze hitap eden nimetleri olabilir. Ancak bazı tefsirciler bunu, "**Allah'ın cemalini seyretmek.**" şeklinde yorumlamışlardır, biz de bu yorumu tercih ediyoruz; çünkü diğer nimetler yeterince sıralanmış ve açıklanmıştır, cennetin en büyük iki nimeti "cemal seyri" ile Allah'ın cennetlik kullarından razı olduğunu ilân ettiği "rıdvân" aşamasıdır. Bu mânevî nimetlerin ihmal edilmiş, sükût geçilmiş olması teşvik amacı ile bağdaşmayacağı için "gözlerin zevk aldığı, başka bir deyişle bakmaya doyamadığı şey"i bu yönde anlamak daha uygundur. (3)

### **Dipnotlar:**

- 
- (1) *bk. Râzî, XXVII, 225.*  
(2) *bk. Tirmizî, Cennet, 11.*  
(3) *bk. bk. Kur'an Yolu Tefsiri, c. 4, s. 785.*